

## ■ Polegli w Powstaniu Warszawskim

■ **Bem Władysław**, mierniczy przysięgły w Warszawie, pracownik Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, porucznik AK, pseudonim „Maryl”, poległ na Czerniakowie.

■ **Błaszczak Antoni**, ur. 13.06.1897 r. we wsi Kruszewo (pow. Ostrolęka), mierniczy, w 1930 r. ukończył Państwową Szkołę Mierniczą w Warszawie, pracownik Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, poległ na Żoliborzu.

■ **Bobilewicz Ryszard Jerzy** s. Bolesława, ur. 2.01.1924 r. w Warszawie, mierniczy, w 1942 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, żołnierz AK, pseudonim „Niski”, zgrupowanie „Radosław”, baon „Parasol”, 3 komp., poległ 16 września na Czerniakowie.

■ **Bogusiewicz Waclaw**, ur. 10.02.1922 r. we wsi Radziwiłłów (pow. Skierniewice), mierniczy, w 1942 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, poległ na ulicy Pivnej na Starym Mieście.

■ **Ciopa Mieczysław** s. Andrzeja, ur. 13.12.1908 r. w Sosnowcu, inżynier, w 1936 r. ukończył Politechnikę Warszawską, podporucznik AK, pseudonim „Marabut”, dowódca kompanii „Genowefa” zgrupowania „Harnasie”, poległ 5 sierpnia podczas odpierania ataku czołgów na barykadę w rejonie ulic Świętokrzyskiej i Czackiego.

■ **Długoszowski Marek**, ur. 29.04.1924 r. w Warszawie, mierniczy, w 1942 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, po tajnej szkole podchorążych, podporucznik AK, pseudonim „Baobab”, zgrupowanie „Radosław”, kompania „Rudy”, baon „Zośka”, odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych, poległ 14 sierpnia na Starym Mieście.

■ **Horyniecki Jerzy Stanisław**, ur. 25.04.1923 r. w Warszawie, w 1944 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie.

■ **Iwańczuk Bolesław**, ur. 19.07.1906 r. w Mykanowie (pow. Częstochowa), mierniczy, w 1932 r. ukończył Państwową Szkołę Mierniczą w Warszawie, mierniczy przysięgły w Warszawie.

■ **Jaklewicz Tadeusz**, mierniczy przysięgły w Warszawie, pracownik Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, zginął na Mokotowie.

■ **Kalkstein-Stoliński Tadeusz**, ur. 29.04.1900 r., mierniczy, pracownik Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, żołnierz AK, pseudonim „Jasnak”, zgrupowanie „Kryśka”, 23 kompania, ranny na barykadzie przy ul. Wiejskiej, zmarł 7 sierpnia.

■ **Kasprzycki Emil**, ur. 8.07.1904 r. we wsi Żerewie (pow. Radom), mierniczy, w 1931 r. ukończył Państwową Szkołę Mierniczą w Warszawie, poległ na ulicy Senatorskiej.

■ **Kobrzyński Franciszek**, pomiarowy Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, zamordowany na Woli.

■ **Kolanowski Aleksander Tadeusz**, ur. 7.04.1924 r. w Warszawie, mierniczy, w 1942 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, poległ na Mokotowie.

■ **Krasicki Zbigniew**, ur. 20.01.1923 r., strzelec, pseudonim „Freunet”, zgrupowanie „Żubr”, poległ 2 sierpnia na Żoliborzu.

■ **Krechowiecki Kazimierz**, pomiarowy Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy.

■ **Lassota Zbigniew Tadeusz**, ur. 17.03.1922 r. w Grodnie, mierniczy, w 1944 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, żołnierz A rmii Krajowej.

■ **Łazarkiewicz Stanisław**, mierniczy przysięgły w Łucku.

■ **Nowiński Władysław**, ur. 5.06.1910 r. w Wieluniu, inżynier, w 1934 r. ukończył Politechnikę Warszawską, porucznik AK, pseudonim „Waldemar”, dowódca V plutonu Grupy Artyleryjskiej „Granat”, poległ 25 września w okolicach Parku Dreszera, odznaczony Krzyżem Virtuti Militari V Kl.

■ **Oporski Antoni**, pomiarowy Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy, zginął na Starym Mieście.

■ **Piasecki Eugeniusz**, ur. 1.01.1921 r. w Warszawie, mierniczy, w 1942 r. ukończył Wydział Mierniczy Państwowej Szkoły Budownictwa w Warszawie, plutonowy AK, pseudonim „Konrad”, pułk „Baszta”, baon „Bałtyk”, kompania B-1, poległ 14 sierpnia na Mokotowie.

■ **Raszke Karol Reingold**, ur. 17.08.1890 r., mierniczy inspektor Urzędu Miejskiego w Wilnie, porucznik Armii Krajowej, pseudonim „Karol”, zastępca dowódcy 3 komp. 1 baonu zgrupowania „Chrobry II”, poległ 21 sierpnia.

■ **Wielgos Władysław**, kopista Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy.

■ **Wolski Leonard**, ur. 5.06.1910 r. w Tuchynie na Ukrainie, inżynier, w 1936 r. ukończył Politechnikę Warszawską, pracownik Biura Pomiarów Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy.

■ **Wylcan Czesław**, ur. 20.05.1911 r. w Łodzi, mierniczy, w 1934 r. ukończył Państwową Szkołę Mierniczą w Warszawie, żołnierz Armii Krajowej. ■



# Warsza

**Minutą ciszy po tych, którzy zginęli w Powstaniu Warszawskim, rozpoczęło się spotkanie z ocalałymi geodetami-powstańcami zorganizowane 10 sierpnia w Instytucie Geodezji i Kartografii z inicjatywy prof. Adama Linsenbartha. Nasi bohaterowie to (na zdjęciu od lewej): Janusz Adamowicz, Henryk Mistewicz, Jerzy Gaździcki, Barbara Roś, Bronisław Ciesielski, Roman Staniewski i Zdzisław Madziński. W spotkaniu udział wzięli także m.in. szef Zarządu Geografii Wojskowej płk Eugeniusz Sobczyński, znany z zamiłowania do historii geodezji prof. Andrzej Makowski oraz Grzegorz Jasiński z Wojskowego Biura Badań Historycznych.**

**O**d wybuchu Powstania Warszawskiego minęło 60 lat, ale w pamięci jego uczestników wspomnienia tych 63 dni walki są nadal bardzo żywe. O swoim bohaterstwie opowiadają z taką prostotą, jakby to była najzwyczajniejsza rzecz pod słońcem, a mówią przecież o piekle, z którego cudem ocalili. Wymieniają się uwagami na temat wspólnych znajomych i miejsc, gdzie walczyli. Wyliczają nazwy zgrupowań, pułków, baonów, kompanii, plutonów, od-



# deci staniu wskim

działów. Wspólnie oglądają wzruszające zdjęcia przedstawiające ich jako ludzi bardzo młodych, często jeszcze dzieci. Wertują książki opisujące ich dokonania, a także opracowania kartograficzne. Kopię mapy wykonanej przez siebie dla Muzeum Powstania Warszawskiego pokazuje Barbara Roś. Opracowała na niej odcinek walk nad dzisiejszą Wisłostradą z zaznaczeniem szpitali, punktów sanitarnych, barykad, rekt obronnych oraz kierunków natarć Niemców. Z kolei pułkownik Eugeniusz Sobczyński prezentuje mapy topograficzne w skali 1:25 000 wydawane przez służbę kartograficzną Armii Krajowej „Schronisko”. Na podstawie informacji zebranych przez harcerzy podziemi drukarze zaznaczyli na nich kolorem budynki zajęte przez Niemców. Jest wysoce prawdopodobne, że mapy te były wykorzystywane w czasie walk.

Gospodarz prof. Adam Linsenbarth odczytuje zamieszczone na stronach obok listy geodetów-powstańców (opracowane w IGiK). Wiemy na pewno, że są one niekompletne. W związku z tym zwracamy się do Czytelników z apelem o pomoc w ich uzupełnieniu. Publikując je, oddajemy hołd bohaterom Powstania.

## Uczestnicy Powstania zmarli po wojnie

- **Baranowski Włodzimierz**, ur. 25.02.1919 r., ps. „Owca”, kapral pchor., walczył na Mokotowie, pułk „Baszta”, bat. „Olza”, komp. „0-1”, obóz przejściowy jeńców AK w Skierniewicach.
- **Baranowski Włodzimierz**, ur. 20.10.1928 r. w Warszawie, pseudonim „Mały”, st. strz., walczył na Żoliborzu, zgr. „Żubr”, plut. 247, s talag XI-A, Altengrabow, nr jeniecki 46 776.
- **Barański Władysław**, pseudonim „Aleksander”, sierżant bat. „Zaremba – Piorun”, walczył w Śródmieściu.
- **Brzozowski Zbigniew** s. Władysława, ur. w 1919 r., plutonowy, pseudonim „Ira”, walczył w Śródmieściu.
- **Burgemejster Feliks** s. Wiktora, ur. 29.04.1920 r. w Warszawie, walczył na Starym Mieście i w Śródmieściu, bat. „Kiliński”, V komp. „Wysocki – Philips”.
- **Dybczak Stefan**, ur. w 1926 r., pseudonim „Zaraneł”, st. strz., pułk „Baszta”, bat. „Karpaty”, komp. K-1, pracował w Biurze Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej w Warszawie.
- **Gaertig Tadeusz**, ur. 21.12.1919 r. w Omsku, od 1943 szkoła podchorążych AK, pseudonim „Tadek”, kpr. pchor., bat. „Hamaś”, komp. „Grażyna”, wywieziony do obozu jenieckiego w Niemczech.
- **Gizowski Roman** s. Jana, ur. 3.08.1908 r., pseudonim „Mewa”, kpr. pchor., pułk „Baszta”, grupa art. „Granat”, stalag X-B Sandbostel.
- **Gros Ludwik**, ur. 26.10.1923 r., pseudonim „Siódmy”, kpr. bat. „Zaremba – Piorun”, walczył w Śródmieściu, stalag III-A Lückenwalde.
- **Kaczorek Stefan** s. Stanisława, ur. 28.10.1911 r. w Siniłce, plutonowy, walczył na Woli, Starym Mieście i w Śródmieściu, bat. „Kiliński”, komp. „Wysocki – Philips”.
- **Kawczyński Tadeusz**, ur. 15.12.1924 r., stalag III-A Lückenwalde, nr jen. 104 816.
- **Krzemiński Wojciech** s. Stanisława, ur. 22.06.1926 r. w Warszawie, od września 1943 roku w AK, kpr. pchor., zgrupowanie „Sosna-Róg”, bat. „Gustaw”, komp. Harcerska, 14 sierpnia ranny w walkach na Starym Mieście trafia do Szpitala Jeńców AK Zeithein, nr jeniecki 299 440, po upadku Powstania wywieziony do stalagu IV -B w Mulbergu, po wojnie przez wiele lat pracownik IGiK.
- **Kurzyński Janusz**, ur. 9.05.1925 r., pseudonim „Janusz”, plut. pchor., pułk „Baszta”, bat. „Karpaty”, komp. K-2.
- **Madejski Andrzej** s. Ludwika, ur. 26.07.1924 r., pseudonim „Żbik”, strzelec, Lasy Chojnowskie, bat. „Krawiec”.
- **Ostrowski Wiesław** s. Józefa, ur. 10.11.1921 r., pseudonim „Sokół”, strz., zgr. „Kryśka”, bat. „Tum”.
- **Ostrowski Wiesław** ur. 22.04.1920 r., pseudonim „Wiesławski”, kpr. pchor., pułk „Baszta”, bat. WSOP, stalag X-B Sandbostel.
- **Piątkowski Felicjan Zygmunt**, ur. 9.06.1908 r. w Częstochowie, dyplom inżyniera geodety uzyskał w 1933 r. na Politechnice Warszawskiej, w Powstaniu Warszawskim brał udział w walkach na forcie Dąbrowskiego, profesor Politechniki Warszawskiej, twórca Instytutu Poligrafii, zmarł 7.06.2004 r.
- **Radwański Stanisław** ur. w 1921 r., pseudonim „Boruta”, st. strz., pułk „Baszta”, bat. „Karpaty”, komp. K-3, pracował w Biurze Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej w Warszawie.
- **Reszel Roman** s. Marcina, ur. 6.04.1926 r., pseudonim „Selim”, strzelec, walczył w Lasach Sękocińskich, IV komp. „Polesie”.
- **Ronisz Romuald** s. Stanisława, ur. 15.07.1903 r., pseudonim „Jur 2”, plutonowy, walczył na Czerniakowie, zgr. „Kryśka”, bat. „Tum”, V komp., dwukrotnie ranny, ewakuowany za Wisłę.
- **Sadowski Henryk** ur. w 1908 r., pseudonimy: „Ikar”, „Skala”, „Obroża”, oficer do spraw zrzutów, grupa „Kampinos”.
- **Stachurski Wojciech** s. Bolesława, ur. 29.07.1928 r. w Warszawie, 1653 zgr., 1656 plut.
- **Szumło-Zapendowska Anna** c. Jana, ur. 21.03.1928 r. w Warszawie, łączniczka, walczyła na Żoliborzu, zgr. „Żywiciel”, grupa „Kampinos”, stalag VI- C Oberlagen, nr jeniecki 46 802.
- **Śledziński Jerzy** s. Wiktora, pseudonim „Zawada”, ur. 14.03.1921 r. w Warszawie, od grudnia 1939 r. szeregowy z cen. oddz. „Arciszewski – Walery” – ZO, następnie Kedyw Obszaru Warsz. AK, kpr. pchor., walczył w Śródmieściu, WSOP, komp. „Koszta”, stalag VII-A Moosburg, nr jeniecki 103 805.
- **Tymowski Stanisław Janusz** pseudonim „Dragin”, ur. 10.10.1912 r. w Warszawie, kapral, walczył na Żoliborzu, sztab 566 plut., po wojnie wiolelni redaktor naczelny „Przeglądu Geodezyjnego”.
- **Ujazdowski Tadeusz** ur. 5.07.1920 r., podporucznik, oflag VII-A Murnau, nr jeniecki 102 019.
- **Wapiński Janusz** ur. 21.11.1920 r. w Kątach Węgierskich pod Warszawą, w 1942 r. ukończył Liceum Miernicze w Warszawie, od 1940 r. w organizacji Kadra Polski Niepodległej, pseudonim „Janusz”, pcho., walczył w Śródmieściu w zgr. „Bartkiewiczza”, komp. „Lechicza”, był członkiem grupy szturmującej gmach „Pasty”, ranny 18 sierpnia na ul. Kredytowej, odznaczony Krzyżem Walecznych, stalag XI-B Fallingbostel, nr jeniecki 140 481, po wojnie docent na WGiK PW, zmarł w 1982 r.
- **Zieliński Zbigniew** s. Stanisława, ur. 8.03.1923 r. w Tomaszowie Mazowieckim, strzelec, walczył w grupie „Kampinos”, szwadron „Lawiny”.

## Żyjący uczestnicy Powstania

■ **Adamowicz Janusz** s. Aleksandra, ur. 16.12.1928 r., inż. geodeta, w AK od 1943 r. żołnierz pułku „Baszta”, komp. 1, pluton 1, po upadku Powstania wywieziony do pracy niewolniczej do Niemiec, po wojnie długoletni pracownik geodezji w kraju (PPG) i za granicą (Irak), odznaczony: Krzyżem AK i Medalem Wojska Polskiego – „Polska Swemu Obrońcy” oraz złotą i srebrną odznaką „Za zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii”.

■ **Bogdański Władysław**, pseudonim „Aleksander”, sierżant bat. „Zaremba – Piorun”, walczył w Śródmieściu.

■ **Ciesielski Bronisław Jan** s. Franciszka, ur. 8.01.1921 r., pseudonim „Bajor”, kpr. pchor., IV zgrupowania GURT AK. Po kapitulacji przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych. W maju 1947 r. wrócił do Polski. W 1953 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera geodety i zatrudnił się w Geodezyjnym Instytucie Naukowo-Badawczym, gdzie pracował do końca kariery zawodowej. Doktor kartografii, autor wielu prac naukowych, a także książki biograficznej „Moja wojenna tułaczka” wyróżnionej II nagrodą w konkursie pod tym samym tytułem (fragmenty na s. obok).

■ **Dąbrowski Adam** s. Mariana, ur. 19.04.1923 r., pseudonim „Brzoza”, bombardier, grupa artyleryjska „Granat”, wywieziony do stalagu XVII-C Markt Pongau, obóz Łambinowice.

■ **Gaździcki Jerzy** s. Jana, ur. 15.10.1931 r. w Zamościu, pseudonim „Gołąb”, Grupa Bojowa „Krybar”, III zgrupowanie AK „Konrad”, oddział WSOP. Po upadku Powstania na Powiśle uciekł z obozu przejściowego w Pruszkowie, po rocznej tułaczce wrócił do Warszawy. Profesor zwyczajny, doktor hab., praca w Politechnice Warszawskiej, Instytucie Geodezji i Kartografii oraz Centrum Informatycznym Geodezji i Kartografii. Prowadził również długoletnią działalność naukową i dydaktyczną poza granicami kraju, m.in. w Iraku, Wenezueli, Holandii, Słowacji i Turcji. Autor około 300 publikacji. Obecna specjalizacja: geomatyka. Członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, prezes Polskiego Towarzystwa Informatyki Przestrzennej.

■ **Madziński Zdzisław** s. Stanisława, ur. 4.12.1926 r. w Maciejowie, strzelec, pseudonim „Barski”, 230 Pluton, zgrupowanie „Żniwiarz”, stalag XI-A Altengrabow, nr jeniecki 45 519, po wojnie pracował w OPG, potem PPG i WPG.

■ **Mistewicz Henryk** s. Marcina, ur. 6.12.1925 r. w Warszawie, pseudonim „Równy”, pchor. AK, po wojnie wieloletni pracownik Państwowego Przedsiębiorstwa Fotogrametrycznego.

■ **Pęcherska-Bogdańska Irena**, ur. w 1923 r., łączniczka AK w pułku „Baszta”.

■ **Roś Barbara** c. Franciszka poległego w Powstaniu, z domu Rajchert, ur. 10.04.1926 r. w Piotrkowie Trybunalskim, ps. „Mrówka”, Zgrupowanie AK „Róg”, batalion „Dzik”. Jej droga wiodła od Starego Miasta przez Powiśle do Śródmieścia, przechodziła kanałami. Po upadku Powstania wywieziona do obozu Sandbostel, potem do obozu kobiet – żołnierzy AK w Oberlangen, który został wyzwolony przez I Dywizję gen. Maczka. W latach 1945-46 służyła w 313 Plutonie Kartograficznym 2 Korpusu gen. Andersa we Włoszech, uzyskując kwalifikacje zawodowe. Po powrocie do kraju była długoletnim pracownikiem PPM i WPG.

■ **Staniewski Bohdan Zygmunt** s. Bohdana, ur. 2.05.1919 r. w Czuszowie (pow. Miechów), ps. „Kobuz”. Od 1942 r. w AK, pchor. rez. piechoty, bat. sztabowy „Baszta” („Tatry”), komp. „Orzeł”, K-2, plutonowy pchor., celowniczy karabinu maszynowego, walczył na Mokotowie i Czerniakowie, pułk „Baszta”, bat. „Bałtyk”, komp. B-1, plut. IV, ranny 3 sierpnia i 20 września, stalag X-B Sandbostel, nr jeniecki 221 744, odznaczony Krzyżem Walecznych i Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Przed wojną pracował w Fotolocie, od 1945 r. na emigracji (obecnie w USA), też zatrudniony w geodezji.

■ **Staniewski Roman** s. Bohdana, ur. 7.10.1923 r. w Warszawie, ps. „Kwiatkowski Stanisław”, starszy strzelec w oddziale dyspozycyjnym „Anatol” – „Lippo” Kedywu Komendy Głównej AK, kapral pchor., walczył na Mokotowie i Czerniakowie, w Śródmieściu, zgr. „Radosław”, bat. „Miotła” potem „Czata 49”, pluton „Torpedy”, ranny 15 września na ul. Książęcej. W czasie wojny wykonywał prace terenowe, po wojnie skończył studia, pracował w GUPK, PPG, od 1979 r. w Libii.

■ **Węgrzecki Henryk** s. Juliusza, ur. 1920 r., ps. „Zygmunt”, od 1942 r. szeregowy, oddz. „Arciszewski” – „Walery” – ZO, następnie Kedyw Obszaru Warszawskiego AK, kpr. pchor. pułk im. Gen. W. Sikorskiego NSZ. ■

Młodociani ochotnicy w dowództwie III Zgrupowania na ul. Smulikowskiego zebrani w celu złożenia przysięgi AK, prawdopodobnie 15 sierpnia 1944 r. Uroczystość została zakłócona ogniem nieprzyjacielskich granatników. Po przysiędze włączono ich do poszczególnych oddziałów jako łączników. Strzałką oznaczony Jerzy Gaździcki ps. „Gołąb”



FOT. ZE ZBIORÓW STANISŁAWA KOPPA

**Jerzy Gaździcki:** Byłem wówczas niepełna trzynastoletnim chłopcem. Pamiętam, że w godzinie „W” wyciągnęliśmy z ukrycia polską flagę i zawiesiliśmy ją w naszym oknie, które wychodziło na Tamkę. Wychylając się wówczas z niego,



widziałem niemieckie czołgi przejeżdżające z łoskotem pobliskim Wybrzeżem Kościuszkowskim.

Wzorem dla mnie był mój Ojciec, Jan Gaździcki, ka-

pitan „Kazik”, który dowodził oddziałem AK u zbiegu ulic Dobrej i Solca. Wiedziałem, że w poprzedniej wojnie zaczął walczyć o niepodległość ojczyzny, będąc niewiele starszym ode mnie. Powołując się na ten przykład, uzyskałem zgodę na przyłączenie się do jego oddziału. W połowie sierpnia złożyłem przysięgę AK. Stałem się więc regularnym żołnierzem o pseudonimie „Gołąb”, posiadającym legitymację i dumnie noszącym pistolet kalibru 6,35, do którego miałem kilka naboji. Pełniłem funkcję łącznika, roznosiłem powstańczą prasę i przechodziłem szkolenie bojowe. Powiśle tamtych dni miało swoje sukcesy. Zdobyta elektrownia zaopatrywała miasto w prąd, stanowiąc powstańczy bastion. Regularnie wychodził dziennik „Barykada Powiśla”, ewenementem było zbudowanie samochodu pancernego „Kubus”, który z powodzeniem brał udział w walkach. Sytuacja ulegała jednak stałemu pogorszeniu. Po okresie nasilonego bombardowania nadszedł tragiczny dla Powiśla 6 września, dzień skoncentrowanego niemieckiego szturmów wszystkimi rodzajami broni. Przewaga nieprzyjaciela nie dawała żadnych szans na obronę naszej wydłużonej enklawy. Oddziały powstańcze zaczęły się wy-

cofywać w kierunku Śródmieścia. Otrzymałem rozkaz towarzyszenia mojej matce i chorej siostrze. Wśród pożarów, spadających bomb lotniczych i ciągłego ognia artyleryjskiego z trudem podążaliśmy śladami oddziału o jca. W pewnym momencie stwierdziliśmy, że jesteśmy już otoczeni. Na sąsiednich ulicach hitlerowcy rozstrzelali grupy ludności cywilnej, a także zabijali rannych powstańców z polowych szpitali na ulicy DREWNIANEJ oraz SMULIKOWSKIEGO. Zginął tam wtedy Michał Czartoryski, dominikanin, powstańczy kapelan, który nie chciał opuścić rannych (w roku 1999 beatyfikowany jako męczennik II wojny światowej).

**Bronisław Ciesielski:** W konspiracji byłem od marca 1940 r. Jeździłem jako łącznik na trasie Radomsko–Warszawa, wykonywałem prace zwiadowcze i zajmowałem się produkcją granatów. W 1943 r. byłem aresztowany i więziony



na Pawiaku. Uciekłem z transportu na Majdanek i po powrocie do Warszawy, ukrywając się, ukończyłem Państwową Szkołę Budownictwa Lądowego i Wodnego oraz konspiracyjny

kurs podchorążych. W Powstaniu walczyłem w szeregach IV Zgrupowania GURT AK w Śródmieściu, od 14 września jako dowódca drużyny. W 1953 r. UB aresztowało mnie pod zarzutem zamiaru wysadzenia Pałacu Kultury (zawodowo zajmowałem się badaniem odkształceń wielkich budowli, w tym i PKiN). Na szczęście po dwutygodniowym śledztwie zostałem zwolniony.

(Wspomnienia pozostałych uczestników spotkania za miesiąc)

**Opracowanie i zdjęcia**  
Katarzyna Pakuła-Kwiecińska

Listy powstańców zostały opracowane w Instytucie Geodezji i Kartografii przez zespół w składzie: Marcin Bełc, Maria Dębska, Zbigniew Kożuszek, Zenon Polawski, Marek Żółtowski i Adam Linsenbarth. Jako kryterium przyjęto posiadanie wykształcenia i wykonywanie zawodu geodezyjnego. Przy sporządzaniu list wykorzystano m.in. opracowanie Stanisława Janusza Tymowskiego „Częściowy wykaz strat wojennych środowiska mierzniczego w okresie 1939-1945” (zamieszczone w „Zarysie historii organizacji społecznych geodetów polskich”, PPWK, Warszawa 1970) oraz „Wielką ilustrowaną encyklopedię Powstania Warszawskiego” (praca zbiorowa, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa, 2000-2003).



Budowa barykady na ulicy Dobrej. Kapitan Jan Gażdżicki ps. „Kazik” w mundurze przechowanym po kampanii wrześniowej 1939 roku, przed nim jego syn Jerzy

FOT. WACŁAW DANIELEWICZ

### Fragmety książki Bronisława Ciesielskiego „Moja wojenna tułaczka”

(...) 27 sierpnia 1944 r. (...) otrzymujemy rozkaz obsadzenia stanowisk przy ul. Grzybowskiej. Udajemy się tam nocą z 27 na 28 sierpnia. Zajmujemy stanowiska w piwnicach fabryki Jarnuszkiewiczza.

Oprócz naszego plutonu są tutaj również inne plutony z naszego Zgrupowania oraz Zgrupowania Chrobry II. Odbywa się odprawa dowódców, w której i ja biorę udział. Dowódcą tego odcinka jest kpt. dypl. Rum. Sprawa jest jasna – naszym celem jest zdobycie koszar policji niemieckiej przy ulicy Ciepłej 13 oraz Hal Mirowskich. Ma to umożliwić przebiecie się żołnierzy Starówki do Śródmieścia. Szczegółowo jest omawiany plan przebiegu akcji. Każdy oddział otrzymuje do wykonania określone zadanie. Nasz pluton ma brać udział w bezpośrednim ataku na Hale Mirowskie.

(...) Czas oczekiwania skracamy sobie rozmowami i marzeniami o przyszłości. Wpisujemy się do pamiętników. Jesteśmy przepełnieni wiarą, że na przekór wszystkiemu, Powstanie musi się zakończyć pomyślnie dla nas. Wcześniej czy później musi przecież ruszyć front zza Wisły. Rosjanie są przecież tak blisko. Czekamy na odsiecz z ich strony, czekamy na większą pomoc aliantów drogą powietrzną. Byle przetrwać, byle się utrzymać na dotychczasowych stanowiskach. Nie wszystko jest jeszcze stracone. Śródmieście trzyma się przecież dobrze. Marzymy o przyszłości. Każde z nas widzi siebie w wolnej Polsce. Ja marzę o dalszych studiach i pracy w Wojskowym Instytucie Geograficznym przy wykonywaniu map topograficznych ze zdjęć lotniczych. (...)

W nocy z 30 na 31 sierpnia otrzymujemy rozkaz rozpoczęcia natarcia o godz. 23.00. Sygnałem jest wystrzelenie zielonej rakiety. Ma to być jednocześnie sygnał do rozpo-

częcia natarcia dla żołnierzy spod placu Żelaznej Bramy i żołnierzy Starówki.

Po godzinie krwawych walk oddziały nasze zajmują koszary niemieckiej policji przy ul. Ciepłej 13, a nasz pluton w morderczym ogniu dociera do Hal Mirowskich. Za nami idą inne oddziały. Dostajemy się w straszliwy ogień artylerii, granatników i broni maszynowej. Atakujemy zachodnią Halę Mirowską. Niemcy nie wytrzymują natarcia – cofają się. Ale nowa nawała ognia i nowy atak Niemców zmusza nas do odwrotu. Atakujemy znów z pasją i determinacją. Są zabici i ranni. I kiedy zdawało się, że Niemcy zaniechają dalszych ataków, zwiększonymi siłami przechodzą do natarcia. Potworny ogień z broni maszynowej oraz szybkostrzelnego działka ułożonego na wieżycze strażackiej powoduje, że zalegamy pod ścianą zachodniej Hali Mirowskiej. Nie mamy się już czym bronić. Brak nam amunicji, wszystkie granaty wyrzucone. Zostają tylko gołe pięści. Niemcy cały swój ogień kierują teraz na wąską uliczkę przy południowej ścianie Hali Mirowskiej. Atakują jednocześnie od placu Mirowskiego i od placu Żelaznej Bramy. Rakie ty oraz świetlne pociski powodują, że na terenie walki robi się jasno jak w dzień. Rzeka ognia płynie wąską uliczką, jedyną drogą odwrotu. Wycofujemy się w gruzy po przeciwnej stronie uliczki. Biegnę razem z chłopcami z mojej drużyny. Obok mnie jest ppor. Luty, przede mną Luda i Danka. W pewnym momencie potykam się, lecę nagle głową w dół i uderzając w coś twardego, tracę przytomność. Gdy się budzę, leżę na noszach. Jestem podobno ranny w nogę i głowę. Okazało się, że wpadłem w lej po bombie, gdzie dopadła mnie kula, raniąc w stopę lewej nogi. Lecąc w dół, uderzyłem dodatkowo w kamień i straciłem przytomność. (...)